

NAVODILA ZA UPORABO, SKRB IN VZDRŽEVANJE OKEN

Spoštovani kupec,

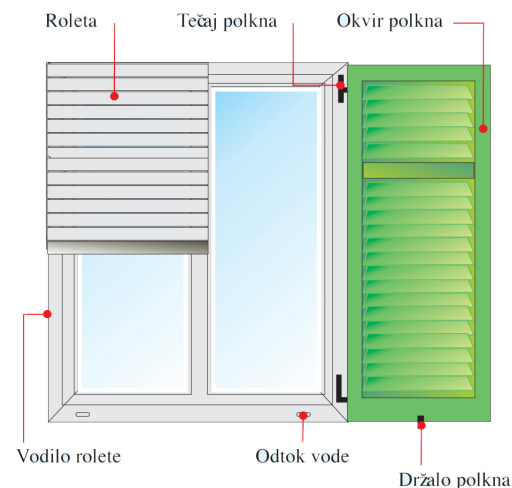
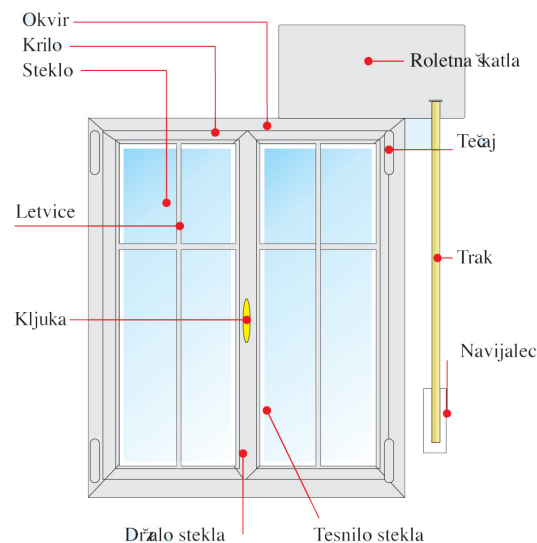
zahvaljujemo se vam, da ste zaupali našemu podjetju za nakup /zamenjavo stavbnega pohištva. Vsi naši izdelki so varni in funkcionalni, izdelani so iz kvalitetnih materialov z uporabo napredne tehnologije, kar zagotavlja najboljšo možno kakovost ter udobje bivanja.

Z namenom ohranjanja kvalitete, trajnosti in brezhibnosti izdelkov ter zaščite ljudi pred poškodbami je potrebno dosledno upoštevati vsa navodila v tem priročniku. Nasprotno ravnanje lahko privede do trajnih poškodb izdelkov, povzročitev poškodb ljudi ter neveljavnosti garancije.

Navodila za uporabo in vzdrževanje so del splošnih prodajnih pogojev. Pridržujemo si pravico do sprememb detajlov, tehnologije in izvedbe. Dopusčamo možnost napak v tekstu.

Maton d.o.o.

Elementi okna

1. POMEMBNA OPOZORILA za varno uporabo

- Odstranitev nalepk na steklu ter prvo čiščenje steklenih površin opravite takoj po vgradnji oken.
- Za dobro počutje je pomembno zadostno zračenje prostorov. Z zaprtimi okni ne dosežemo potrebne menjave zraka, ki bi bila optimalna za počutje človeka. Ustrezno zračnost prostora dosežemo samo z rednim prezračevanjem.
- Daljšo obstojnost oken zagotovimo z vzdrževanjem primerne vlage v prostoru.
- Preprečiti moramo skladiščenje izdelkov v objektih, kjer je vlaga v zraku večja od 55%. V nasprotnem primeru lahko pride do nabrekanja lesenih delov, izkrivljanja in preoblikovanja vgradnih elementov, poškodb na okovju zaradi korozije ter tvorbe plesni. V času vgradnje moramo preprečiti mehanske, klimatske ter kemične vplive, ki bi lahko poškodovali izdelke. Pred omenjenimi vplivi je potrebno izdelke ustrezno zaščititi.
- V primeru odprtih oken ali vrat moramo paziti, da ne pride do ukleščenja posameznih delov telesa med krilom in okvirjem oken ter s tem do telesnih poškodb. Ne zatikajte predmetov med krilo in okvir okna, saj s tem povzročate pritisk na zapiralno okovje, lahko poškodujete tesnilo ali celo okvir/krilo. Ne odpirajte krila okna preko dovoljene meje in ne obremenjujte krila okna s prekomerno težo. Za omejevanje odpiranja krila se lahko montira odpiralno blokado.
- Odprta okna (vrata) po vertikalni ali horizontalni osi ne izpolnjujejo zahtev o vodotesnosti, zvočni in toplotni izolaciji ter zaščiti proti vlomom.
- Nevarnost padca skozi okno v primeru odprtega okna, predvsem v domovih z majhnimi otroki. V izogib temu priporočamo vgradnjo pololive z zaklepanjem.
- Nevarnost poškodb v primeru sočasno odprtega okenskega krila in delovanja vetra ali prepaha. V vetrovnem vremenu morajo biti okna zaprta in zapahnjena. Ob pihanju vetra s hitrostjo več kot 60 km/h morajo biti zunanje žaluzije in rolete v dvignjenem položaju (zaščitna škatla) in polkna zaprta in zaklenjena.
- Običajna stekla niso odporna proti vlamu, razbitju ter niso dodatno protipožarno zaščitena. Običajno steklo se lahko hitro razbije. Ob razbitju, nastanejo ostri špičasti deli, ki lahko povzročijo hude telesne poškodbe.
- Potrebno je redno preverjanje pravilne nastavitve in obrabe glavnih delov okovja. V primeru razrahljanja posameznih delov okovja je potrebno vijake ponovno privijačiti oziroma zamenjati.
- Če so površine izdelkov kljub zaščiti umazane zaradi zidarskih ali pleskarskih del, je potrebno površine čim prej očistiti z neagresivnimi čistilnimi sredstvi.
- Ne približujte ognja blizu oken. Priporočljiva oddaljenost od ognja naj bo vsaj 50 cm.

2. PREZRAČEVANJE

S pravilnim prezračevanjem pomagata prihraniti pri energiji in preprečite nastanek kondenza, ter posledično preprečite težave, ki se pojavijo v povezavi z visoko vlažnostjo.

Stavbno pohištvo je izdelano z namenom, da se prostoru zagotovi najboljše tesnjenje ter visoka zvočna in toplotna izolacija. Proizvodnja in oblike stremijo k prihrankom energije, boljšemu hermetičnemu tesnjenju ter racionalnemu ogrevanju zgradb.

Vlažnost prostora je odvisna od več dejavnikov: dihanje, kuhanje, čiščenje, osebna higiena, cvetje, lokacija, ... V povprečju 3-4 članska družina z dihanjem proizvede do 6 litrov vode na dan. Če zraven prištejemo še izhlapevanje vode pri kuhanju, kopanju, tuširanju ter vlago okrasnih rastlin, akvarijev in podobno, v celotnem gospodinjstvu v enem dnevu nastane 12-15 l vode. Zaradi zdravstvenih razlogov je optimalna relativna zračna vlaga v prostoru med 40-60%, temperatura bivalnega prostora pa 18-22°C.

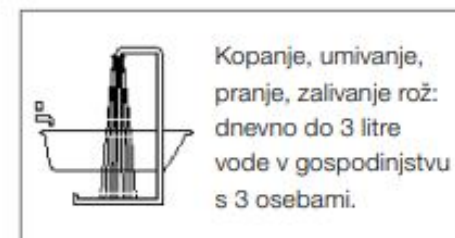
Topel in vlažen zrak se v stiku s hladno površino utekočini ter se na njej tudi začne nabirati. Taka tekočina lahko povzroči rosenje in nastanek plesni na stenah ter tesnilih oken.

Do rosenja na notranji strani stekel običajno prihaja v prostorih z visoko vlago (kuhinja, kopalnica, pralnica, spalnica). Rosenje se pojavi najprej na robovih oken. Vzrok za to je nižja temperatura stekla na robovih v primerjavi s temperaturo stekla na sredini površine. Delno se lahko temu izognemo z uporabo dobro izolativnih stekel z nizkim Ug faktorjem ter z ustreznim zračenjem prostorov. Tako preprečimo tudi zatohlost in razvoj zdravju škodljive plesni. Ob hudem mrazu, veliki vlagi ter slabo ogrevanem prostoru se lahko tudi dobro izolativna stekla orosijo.

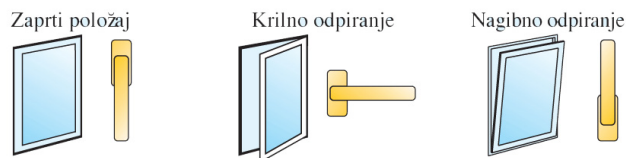
Zunanja površina oken se orosi, ker energetska varčna zasteklitev preprečuje prehajanje toplote navzven. Notranja temperatura tako nima vpliva na zunanje steklo, zato se le to močneje ohlaja.

Temperatura na zunanji strani doseže temperaturo rosišča in okna se orosijo. Robovi stekel običajno ostanejo zaradi slabše izolativnosti in s tem večjega prevajanja toplote, neoroseni.

Za preprečitev vlažnosti in nastanek plesni je potrebno dnevno večkrat opraviti prezračevanje. Glavna naloga prezračevanja je zagotavljanje zadostne količine svežega zraka v prostoru. Izmenjavo vlažnega in toplega zraka je potrebno opraviti čim hitreje, da izgubimo čim manj toplote. Zadostuje prezračevanje na štiri do pet ur po 5 do 10 minut. Priporočljivo je zračenje "na prepih", med tem ko zračenje s priprtimi ali "nagnjenimi okni" velja za energijsko potratno. V slednjem primeru dosežemo zamenjavo zraka šele v 30-75 minutah. Zunanji zidovi, stene ter pohištvo se pri tem močno ohladijo in potrebno je precej dodatne energije za ponovno segretje bivalnega prostora.

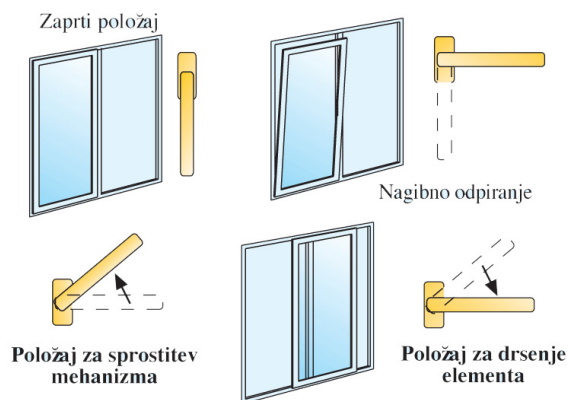
Delovanje kljuke

Pri kljukah Protect je potrebno pritisniti tudi na gumb

Drсно-nagibna okna in vrata

3. ČIŠČENJE, NEGA IN VZDRŽEVANJE

Po montaži novih elementov stavbnega pohištva je potrebno:

- Z vseh elementov ročno odstraniti zaščitno folijo z imenom profila. V kolikor se na željo stranke zaščitna folija ne odstrani, posledice in s tem povezane stroške stranka prevzame sama.
- Z vseh stekel odstranite etiketo, shranite jo za primer menjave stekla.

Za čiščenje ne uporabljajte sredstev z neznanimi sestavinami. Če niste prepričani o učinkih čistila, izvedite poskusno čiščenje na manj vidnem mestu elementa. Priporočamo, da uporabljate izključno preverjena čistilna sredstva. Če uporabljate čistilna in zaščitna sredstva, ki niso priporočena s strani proizvajalca, je potrebno paziti, da le ta ne vsebujejo abrazivnih, lužnih sestavin in organskih topil. V nasprotnem primeru lahko nastanejo poškodbe površin, ki niso predmet reklamacije. Prosimo, pazite, saj lahko čistilna sredstva, ki brez vloženega truda pripeljejo do presenetljivega uspeha, dostikrat povzročijo dolgoročno poškodbo.

Zunanji deli proizvodov niso izpostavljeni le vremenu, ampak tudi okrepljeni obremenitvi z dimom, industrijskim odpadnim plinom in agresivnim letečim prahom. Kopičenje teh snovi lahko v povezavi z deževnico in roso poškoduje površine ter spremeni dekorativni videz. Priporočamo redno (odvisno od količine umazanije) čiščenje zunanjih delov, da se prepreči morebitno nabiranje oblog umazanije. Čim prej se umazanija s površin odstrani, tem lažje je čiščenje.

Da lahko voda, ki vstopi v odtočni žleb (zunanji žleb okvirja), nemoteno odteče, je potrebno redno čistiti odtočne zarezke. Vsaj dve odtočni mesti, oziroma odprtini se nahajata na notranji strani spodnjega dela okvirja, ter vsaj dve na zunanji strani okvirja (zaščiteni s kondenznim pokrivalom). Če so odtoki zamašeni in umazani, jih je potrebno očistiti in iz njih odstraniti morebitne tujke.

LESENE POVRŠINE

Za nego, čiščenje in zaščito lesenih površin uporabljamo set čistilnih in negovalnih sredstev za leseno stavbno pohištvo. V večjem setu se nahajajo čistilo za les, negovalni balzam, olje za mazanje okovja ter korekturni lak. Pri čiščenju upoštevamo navodila, ki so priložena v setu.

Premaz na lesenih površinah z leti postaja vse tanjši, kar pa lahko privede do prodiranja vode pod premazni film in do propadanja lesa. Obnova premaza služi obnavljanju površin, ki niso nepopravljivo poškodovane. Če okna niso bila čiščena in vzdrževana, je potrebna popolna obnova premaza, to pa pomeni kompletno odstranitev starega dotrajanega premaza z brušenjem ali z odstranjevalcem barve, čiščenje površine, nanos impregnacije, brušenje, ponovno čiščenje površine in nanos končnega premaza s čopičem v dveh slojih. Pri delu s premazom upoštevajte navodila proizvajalca.

Lesene površine, ki so površinsko obdelane z olji, je potrebno temeljito pregledati 1 x do 2 x letno. Glede na izpostavljenost izdelka vremenskim vplivom, je potrebno površine obnoviti z nanosi olja za zunanjo zaščito. Pri delu z oljem in obnovitvi sloja upoštevajte navodila proizvajalca olja.

ALUMINJASTE POVRŠINE

Aluminijasti izdelki lahko zaradi zunanjih vplivov ostanejo brez leska oziroma se zmanjša barvna obstojnost njihovih površin. Obvezno je čiščenje okvirjev in kril vsaj enkrat letno. V primeru velike onesnaženosti zraka tudi večkrat. Površine čistimo s hladno vodo z dodanimi blagimi čistilnimi sredstvi. Uporabljamo čiste, mehke krpe ali gobice. Uporaba domačih čistil, ki vsebujejo agresivne snovi, kot so alkohol ali amonijev klorid, ni dovoljena.

Čiščenje zunanjih delov iz aluminija je odvisno od agresivnosti atmosfere. Ob rednem čiščenju je najbolje uporabljati čisto vodo in usnjeno krpo, na koncu pa površino obrisati z mehko suho krpo. Okenske okvirje, police, maske in druge elemente je najbolje čistiti s sintetičnimi nevtralnimi čistili in uporabo mehke krpe, gobe, usnjene krpe ali mehke krtače. Na koncu sperite s čisto vodo in obrišite

površino. Trdovratnejšo umazanijo lahko odstranite z abrazivnimi čistilnimi sredstvi ali s finimi polirnimi sredstvi. Če boste elemente po čiščenju še zaščitili, pazite, da bo nastala zaščita zares tanka in hidrofobna. Film ne sme obledeti ali porumeneti, niti ne privlačiti prahu. Voski, vazelini, lanolini in podobni materiali zato niso primerni. Nikakor niso primerna sredstva, ki vsebujejo sodo, lužila ali kisline. Za čiščenje tudi ne smete uporabljati pripomočkov, ki puščajo praske.

PVC POVRŠINE

PVC stavbno pohištvo je oblikovano tako, da je redno čiščenje preprosto in porabi le malo časa. Za zagotovitev dolge življenjske dobe stavbnega pohištva jih 2-krat letno temeljite očistite. Elemente, ki so izpostavljeni večji umazaniji (obrnjena proti cesti ali drugim virom praha), čistite po potrebi glede na količino umazanije. Za zunanje in notranje čiščenje uporabite toplo vodo z dodatkom čistila (sredstvo za pomivanje posode, nežno, nevtralno univerzalno čistilo ali čistilo za steklo, ki ne vsebuje alkohola). Na koncu sperite s čisto vodo in obrišite površino! Če ostane mešanica vode, umazanije in čistila na okvirju, voda izpari, zmes umazanije in čistila pa se zaje v površino. Za trdovratno umazanijo priporočamo čistilni set za stavbno pohištvo, ki ga lahko kupite v boljše založenih trgovinah z gradbenim materialom ali pri vašem prodajalcu stavbnega pohištva.

Neprirodna čistilna sredstva: polirno sredstvo ali kemikalije, kot so nitro razredčila, bencin, očetna kislina, odstranjevalci laka za nohte, alkohol ali drugo podobno sredstvo (čeprav so samo sestavine čistila); čistilo z vsebnostjo pomarančne/limonine arome, sredstva z vsebnostjo amoniaka ali žveplene kisline.

ZA ALUMINIJASTE IN PVC POVRŠINE je možna tudi uporaba aparatov oziroma naprav za čiščenje s pritiskom, vendar z najmanjšo oddaljenostjo 35 cm od okna. Uporabo takih naprav odsvetujemo, če je temperatura zelo nizka ali pod ničlo. Pri elementih, ki so lakirana s posebnimi barvami, se lahko pojavi določena izguba barvnega odtenka, vendar se s tem ne izgubi kakovost obstojnosti lakirane površine.

STEKLENE POVRŠINE

Umazane steklene površine lahko očistite z vodo, gobico, krpo ipd. Vodi lahko dodate običajno čistilo za steklo, ki pa ne sme vsebovati grobih delcev. Trdovratne madeže, kakršni so madeži barve ali katrana, je potrebno odstraniti s špiritom, z acetonom ali s pralnim bencinom. Potem se izvede mokro čiščenje steklene površine. Ne uporabljajte kovinskih predmetov in premetov za drgnjenje (npr. britvic, jeklene volne, grobih čistilnih gobic ...).

Stekleno površino je potrebno pred madeži malte, cementnim muljem, iskrami oz. varilnimi delčki rezalne plošče in kislinastrimi fasadnimi čistili zaščititi z ustreznimi prekrivnimi folijami.

TESNILA

Za zagotavljanje funkcije je vsa tesnila (na okvirju in krilu) potrebno najmanj enkrat na leto očistiti in namazati. Priporočljiva je uporaba ustreznega sredstva za vzdrževanje tesnil, ki ohranja prožnost in preprečuje predčasno krhanje. Prosimo, pazite, da ne poškodujete tesnilnih profilov oz. da ne pridejo v stik s topilnimi sredstvi. Tesnila praviloma čistite samo z vodo in po potrebi s sredstvom za pomivanje (čistilna sredstva z bazično ali alkalno osnovo - milne raztopine ali mešanice vode in alkohola). Ob določenih pogojih (koncentracija čistila, čas učinkovanja in temperatura okolice) lahko prevelike koncentracije čistila poškodujejo material.

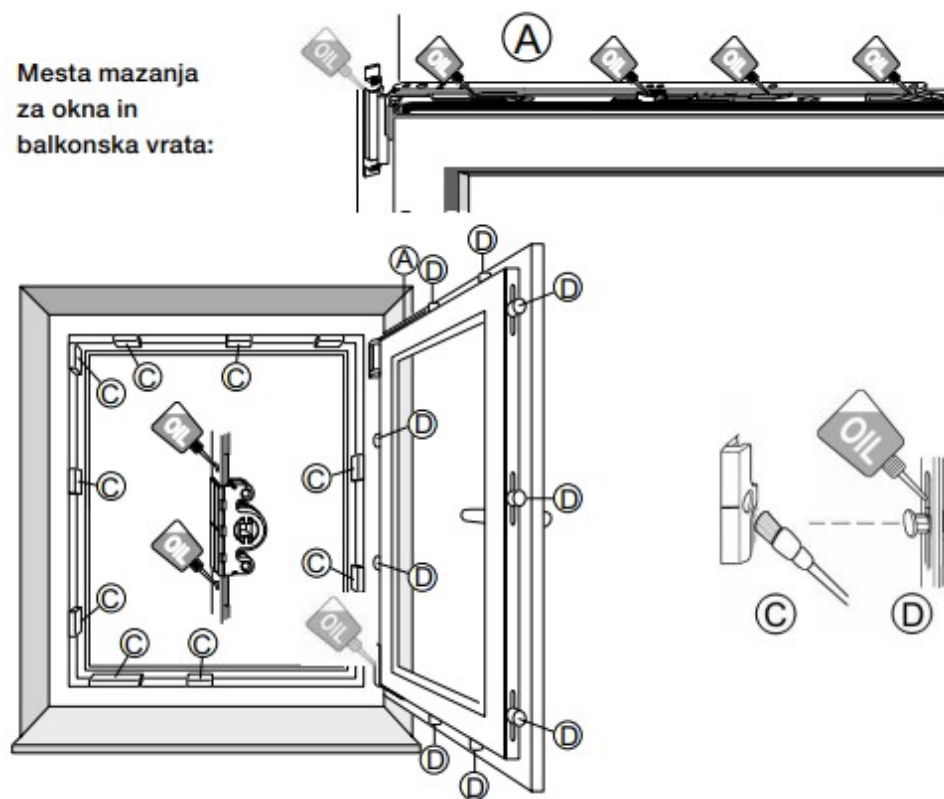
Neprimerna čistilna sredstva: čistila, ki vsebujejo klor, ali čistila z dodanim peroksidom lahko pri dolgoročni uporabi poškodujejo material oz. povzročijo obarvanje. Olja, masti ter čistila, ki vsebujejo olje ali masti, kot tudi čistila na osnovi bencina, lahko povzročijo razpokanje materiala in povzročijo neprivlačen videz izdelka.

OKOVJE

Vse dele okovja je potrebno najmanj enkrat letno pregledati in preveriti, ali trdno stojijo in ali se ne obrabljajo. Po potrebi je potrebno priviti pritrdilne vijake oz. zamenjati poškodovane dele (to stori pooblaščen strokovno usposobljeno osebje). Poleg tega je potrebno s posebnim oljem za okovja vsaj enkrat na leto namazati vse drsne in

gibljive dele okovja. Okna ali vrata, ki se pogosto uporabljajo, je potrebno ustrezno pogosteje naknadno namazati! Posledica neupoštevanje teh navodil je lahko stvarna škoda ali poškodba! Okovja smejo priti v stik le s takimi sredstvi za nego in čiščenje, ki ne škodujejo protikorozijski zaščiti delov okovja.

Mesta mazanja
za okna in
balkonska vrata:

Če se pojavi težava ali potreba po zamenjavi sestavnega dela okna, se posvetujte s pooblaščenim serviserjem (seznam pooblaščenih serviserjev je priložen garancijskemu listu) ali z vašim prodajalcem.

4. REŠEVANJE MANJŠIH TEŽAV

Težava	Možen vzrok	Rešitev
<p>Primer 1: Okno se ne zapre, ostane odprto in zgleda, kot da se je zataknilo.</p>	<p>a) zataknila se je blokada kljuge, ki preprečuje napačen gib kljuge</p> <p>b) opravljen je bil napačen gib kljuge</p>	<p>Najprej obrnite kljuko v položaj za krilno odpiranje, preverite če je blokada kljuge sproščena. Če je blokada sproščena, nadaljujte z drugim delom (2) postopka.</p> <p>(1) Premaknite blokado kljuge v sproščen položaj. Pritisnite krilo ob okvir okna, dokler se krilo ne postavi v pravilen položaj. Obrnite kljuko v položaj za nagibno odpiranje in odprite okno. Zaprite okno in obrnite kljuko na položaj za krilno odpiranje, ter odprite okno. Če se okno pravilno odpre zaprite okno in težava je bila odpravljena.</p> <p>(2) Pritisnite krilo na okvir okna, dokler se krilo ne postavi v pravilen položaj. Če je potrebno pritisnite močneje. Kljuko postavite v zaprti položaj in zaprite okno.</p> <p>V primeru, da ne uspete zapreti okna v prvem poizkusu, postopek večkrat ponovite.</p>

Težava	Možen vzrok	Rešitev
<p>Primer 2: okno se ne zapre, okovje se ne zapira dobro.</p>	<p>a) pri enokrilnih oknih preglejte, da ni prišlo do poškodb na krilu okna</p> <p>b) pri elementih z dvema ali več krili, blokada kljuge ni v pravilnem položaju</p>	<p>Pri enokrilnih oknih odstranite delce morebitnih poškodb in rahlo dvignite krilo ter ga potisnite k okvirju in zaprite okno.</p> <p>Pri dvokrilnih oknih preverite, če je zatič za zapiranje drugega krila postavljen v pravilni položaj. Prav tako preverite, če je drugo krilo dovolj oziroma pravilno zaprto, v nasprotnem primeru si za pravilno zapiranje pomagajte z rahlim potiskom na krilo. Preverite, da je bilo okno pravilno vzdrževano.</p>
<p>Primer 3: na notranjo stran okna je priteklo nekaj vode</p>	<p>a) odtoki vode so umazani ali zamašeni</p>	<p>Očistite notranje in zunanje dele odtokov vode, po možnosti z majhnim čopičem ali s sesalcem.</p>
<p>Primer 4: na oknu in steklu se pojavlja kondenz</p>	<p>a) visok odstotek vlažnosti v prostoru</p> <p>b) slabo prezračevan prostor</p> <p>c) prisotnost rastlin oziroma cvetja</p>	<p>Potrebno je več prezračevanja prostora. Preverite navodila za prezračevanje.</p> <p>Odstranite rastline in cvetje iz okenskih polic. Preverite zunanje dejavnike (prevelika temperaturna razlika, sestava zidu, pozicija stanovanja oziroma objekta). Preverite odstotek vlažnosti v prostoru.</p>

Težava	Možen vzrok	Rešitev
Primer 5: nastanek plesni okrog oken ali pa v kotih zidu	a) nova okna zelo dobro hermetično tesnijo, kar je velika razlika od starih oken b) v objektu je visoka vlažnost in premalo prezračevanja (menjave zraka) c) objekt je nov, kar pomeni, da je v zidovih še vedno prisoten visok odstotek vlage	Več prezračevanja prostora in odstranitev dejavnikov, ki povzročajo vlažnost. Z vročim zrakom posušite področje plesni in očistite plesen z dezinfekcijskim čistilom (varekina, ipd). Priporočamo več prezračevanja tudi z odpiranjem notranjih vrat na objektu, ter tako povečamo notranje kroženje zraka.